Gemeente Wassenaar

VOORBLAD Voorstel aan de Raad

Zaaknummer:	Z/21/061820/283579
Datum collegebesluit:	11 januari 2022
Datum commissievergadering:	9 februari 2022
Datum raadsvergadering:	22 februari 2022
Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Startnotitie Lokale Inclusie Agenda Wassenaar
Portefeuillehouder:	Wethouder Zweerts de Jong
Programma:	Iedereen doet mee

Kernboodschap:

Het begrip de inclusieve samenleving is niet meer weg te denken uit Wassenaar. Zowel in praktijk en beleid worden inspanningen gedaan om ervoor te zorgen dat elke inwoner mee kan doen. Met de ontwikkeling van een Lokale Inclusie Agenda willen we de beweging richting de inclusieve samenleving nog meer kracht geven. En alle inspanningen richting de inclusieve samenleving bij elkaar brengen. Zodat we helder kunnen monitoren waar we nu staan. Zo kunnen we gerichte actie ondernemen waar nog verbeteringen nodig zijn. De startnotitie bevat een concreet plan van aanpak om als inwoners, organisaties en gemeente gezamenlijk een Lokale Inclusie Agenda op te stellen.

Bijlagen:

Bijlage 1: Startnotitie Lokale Inclusie Agenda Wassenaar 2022 – 2025
Bijlage 2: begrotingswijziging

Stukken ter inzage: N.v.t.

Beslispunten:

1. Instemmen met de thema's genoemd in de startnotitie.
2. Instemmen met uitvoering van het Plan van Aanpak in de startnotitie Lokale Inclusie Agenda Wassenaar 2022-2025.
2. Incidenteel €20.000 beschikbaar stellen om via uitvoering startnotitie te komen tot een Lokale Inclusie Agenda met als dekking het positieve begrotingssaldo 2022
3. De middelen die structureel nodig zijn voor de uitvoering van de Inclusie Agenda vooruitlopend op de behandeling van de Agenda taakstellend te betrekken bij de behandeling van de Kadernota 2023.
4. Bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen

Relatie met:

☐ Agendapunt: *(bijv. een aangehouden stuk of een stuk wat nog moet komen of al geweest is)*
X Toezegging:
☐ Amendement/motie:
☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp
Startnotitie Lokale Inclusie Agenda Wassenaar 2021 - 2025

Samenvatting
Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin iedereen optimaal kan meedoen. Maakt niet uit wat je leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur, talenten of beperkingen zijn. Iedereen kan op een gelijkwaardige manier deelnemen in clubs en verenigingen, op de arbeidsmarkt, op school, in de buurt en in de woonomgeving. Als gevolg van het VN-Verdrag voor de rechten van mensen met een beperking zijn gemeenten verplicht om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. De PvdA diende op 26 oktober 2021 een motie in om daar ook in Wassenaar invulling aan te geven. De ingediende motie is niet in stemming gebracht, maar omgezet naar een toezegging. Met de ontwikkeling van een Lokale Inclusie Agenda willen we de beweging richting de inclusieve samenleving nog meer kracht bijzetten.

In deze startnotitie doen we een voorstel voor een Plan van Aanpak om als inwoners, organisaties en gemeente gezamenlijk een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. De afgelopen jaren hebben er veel inspanningen plaatsgevonden op weg naar een inclusieve samenleving in Wassenaar. In bijlage 2 van de startnotitie vind je een beknopt overzicht van een aantal van deze inspanningen. We zijn benieuwd hoever we al zijn. En of deze inspanningen hun vruchten af hebben geworpen in het dagelijks leven van inwoners. Daarom is in het plan van aanpak met de 'QuickScan op beleid' en het 'Verzamelen van verhalen' een beknopte nulmeting opgenomen. In de thematafels bouwen inwoners, organisaties en gemeente voort op deze nulmeting, door per thema gezamenlijk een visie en actiepunten op te stellen. Inwoners, organisaties en ambtenaren zijn in de gelegenheid ook zelf een actiepunt op de lokale inclusie agenda te zetten. Op grond van al het verzamelde materiaal komen we vervolgens in de werkconferentie tot een uitvoeringsagenda met taken en verantwoordelijkheden. Dit sluit aan bij het leidend principe van de gemeente om opgave gestuurd te werken.

Mooie voorbeelden, knelpunten, toekomstvisies en actiepunten zullen per thema worden verzameld in de themahoofdstukken (zie ook bijlage 1 van de startnotitie). Deze themahoofdstukken dekken het gehele gemeentebeleid:

- Inclusie in het onderwijs
- De Inclusieve arbeidsmarkt
- De Inclusieve Buurt en straat
- Cultuur, vrije tijd & sport
- Zorg & Welzijn in een inclusieve samenleving
- Communicatie, politiek & dienstverlening

Een brede maatschappelijke werkgroep draagt het proces. Van het opstellen, de uitvoering tot de monitoring van de Lokale Inclusie Agenda. In de brede maatschappelijke werkgroep is een grote diversiteit aan inwoners en organisaties vertegenwoordigd. Zij houden het proces scherp, leggen verbindingen in de samenleving en houden een vinger aan de pols om de Lokale Inclusie Agenda afgestemd te houden op de veranderende actualiteit. Elke vier jaar zal de werkgroep de Lokale Inclusie Agenda evalueren. En op grond van deze evaluatie een nieuwe versie van de Lokale Inclusie Agenda opstellen.

Beoogd effect
We willen bereiken dat iedereen in Wassenaar optimaal kan deelnemen in de samenleving door gezamenlijk draagvlak, actie, eigenaarschap en bewustwording te creëren.

Argumenten
1.1 Kansen voor optimaal meedoen van inwoners vergroten en benutten
De lokale inclusie agenda heeft als doel het versterken van gelijke kansen door inzichtelijk te maken waar nog opgaven tot verbetering liggen en hier gezamenlijk aan bij te dragen. Ook draagt de agenda bij aan de algemene toegankelijkheid van de samenleving in onderwijs, arbeidsmarkt, vrije tijd, de buurt en in zorg & welzijn. Door een traject van bewustwording en visieontwikkeling zijn scholen, bedrijven en maatschappelijke organisaties actief betrokken. Zij ontdekken soms voor de eerste keer dat er bij hen ook kansen liggen om meedoen van inwoners te versterken. Door het gebruik van mooie voorbeelden krijgen zij tools om hieraan handen en voeten te geven. Ook

kunnen we door een goede inventarisatie van knel- en aandachtspunten gericht actie ondernemen om belemmeringen voor deelname op te heffen.

1.2 In kaart brengen maatschappelijk effect 'Iedereen doet mee!' beleid
In de voorgestelde aanpak wordt door middel van de interviews en Quickscan een nulmeting gedaan. Deze nulmeting wordt door inwoners, organisaties en gemeente compleet gemaakt tijdens de thematafels en werkconferentie. Hiermee krijgen we in beeld wat het effect van het beleid op het dagelijks leven is, waar we sterk in zijn en waar nog hiaten zitten.

1.3 Gezamenlijke actie, eigenaarschap, draagvlak en ervaring
In het proces naar de Lokale Inclusie Agenda toe werken inwoners, organisaties en gemeente vanaf het begin samen. Gezamenlijke inventarisatie van mooie voorbeelden en knelpunten geeft een heldere blik op de huidige situatie. Op grond daarvan formuleren zij met elkaar een toekomstvisie met een aantal bijbehorende actiepunten. Tijdens de brede werkconferentie worden de actiepunten vertaald naar concrete stappen in het uitvoeringsplan bij de Lokale Inclusie Agenda. Dit zorgt voor meer eigenaarschap, draagvlak en ervaring in de samenleving, en voorkomt dat het eigenaarschap vooral bij de gemeente komt te liggen. Tijdens het traject wordt bovendien een brede maatschappelijke werkgroep opgestart. Zij dragen samen met anderen uit de samenleving de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda. De ervaring is dat de werkgroep een belangrijke pijler kan worden onder de beweging richting de inclusieve samenleving. De leden ervan worden ook zelf steeds meer verbinder of initiatiefnemer in inclusieve projecten.

1.4 Voldoen aan de wettelijke verplichting
Met het opstellen en uitvoeren van een Lokale Inclusie Agenda voldoen we aan de wettelijke verplichting.

2.1 Initieel is een bedrag van € 20.000,- extra nodig om in een participatief traject tot een gedegen Inclusie Agenda te komen, met gedragen actiepunten.
De Inclusieagenda opstellen kost inzet die niet is voorzien. Daarnaast zal de Agenda per actiepunt duidelijkheid geven over de structurele uitvoeringskosten van de actiepunten. Dit wordt betrokken bij het vaststellen van de inclusieagenda en taakstellend meegenomen bij de behandeling van de Kadernota 2023.

Kanttekeningen
1.1. Er zijn ambtelijke capaciteit en financiële middelen nodig voor de uitvoering van de Agenda
Bij de uitvoering van de agenda is voor de coördinatie van de Werkgroep en de interne organisatie extra capaciteit nodig. Op dit moment is er in bestaande capaciteit onvoldoende ruimte. Daarmee komt een daadwerkelijke uitvoering van het Plan van Aanpak onder druk te staan. We zullen de inzet en uitvoeringskosten taakstellend aanleveren voor de Kadernota 2023. Als in 2022 tijdelijk extra capaciteit benodigd is, dan ziet het college de inzet van OTO-middelen als optie, aangezien participatie en inclusiviteit belangrijk zijn voor de cultuur van de nieuwe Wassenaarse organisatie.

1.2 Continuïteit moet worden geborgd
Werken aan een inclusieve samenleving is een doorlopend proces dat nooit af is. Specifieke aandacht op dit proces is nodig tot inclusie voor inwoners, organisaties en gemeente een tweede natuur is geworden. Daarnaast is coördinatie nodig in de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda.

Communicatie/Inwonersparticipatie
In het proces naar de Lokale Inclusie Agenda toe worden inwoners en organisaties actief opgezocht om mee te doen in het opstellen en uitvoeren van de Lokale Inclusie Agenda. Door gericht sleutelfiguren-onderzoek bouwen we een netwerk op. We maken gebruik van de contacten die er al zijn in de gemeente met partners in onderwijs, arbeidsmarkt, vrije tijd, zorg & welzijn en de buurt. Daarnaast is het nodig om ook mensen, via via, persoonlijk per telefoon en mail te werven. Zo wordt het mogelijk ook de stem van inwoners te horen die we normaal gesproken niet horen. Zo komen ook andere inwoners dan de 'usual suspects' aan tafel. We gaan bewust op zoek naar het 'andere geluid'. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een werkwijze die al in diverse gemeenten is toegepast.

Om bewustwording en bekendheid met het onderwerp in de samenleving te genereren, worden ook persberichten verstuurd en zal aandacht worden besteed aan het onderwerp in bijeenkomsten met maatschappelijke partners. Daarnaast kan communicatie als veranderstrategie worden ingezet. Door in uitingen van de gemeente de inclusieve samenleving te laten zien in tekst & beeld, wordt

het voor mensen gemakkelijker zich een voorstelling te maken van een mogelijke toekomst. Mensen voelen zich gezien door een inclusieve aanspreekvorm. Ook doet de gemeente in dit traject meer ervaring op met een inclusief inwonersparticipatieproces. Dit betekent o.a. het vormgeven van voor iedereen toegankelijke werkwijzen en gebruik van toegankelijke locaties.

Financiën
Om tot een gedegen en gedragen Inclusie Agenda te komen, met gedragen actiepunten, is een bedrag van € 20.000,- incidenteel extra nodig met als dekking het positieve begrotingssaldo 2021. Als de agenda er is, is voor de uitvoering van de Agenda structurele beleidscapaciteit (inclusief communicatie) nodig, zodat de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda duurzaam geborgd, gecoördineerd en gemonitord kan worden. Daarnaast zal de uitvoering van de actiepunten van de Lokale Inclusie Agenda extra kosten met zich meebrengen. Deze kosten zullen in de uitvoeringsagenda van de Lokale Inclusie Agenda worden geraamd. Als in 2022 tijdelijk extra capaciteit benodigd is, dan ziet het college de inzet van OTO-middelen als optie, aangezien participatie en inclusiviteit belangrijk zijn voor de cultuur van de nieuwe Wassenaarse organisatie. De extra structurele lasten die voortkomen uit de uitvoering van deze actiepunten van de Inclusie agenda zullen taakstellend worden betrokken bij de Kadernota 2023.

Risico's
Beperking in middelen en capaciteit kan leiden tot een beperktere nulmeting en een beperkter participatief proces. Dit verkleint de kans op draagvlak, eigenaarschap en gezamenlijke actie. Daarnaast kan beperking in middelen en capaciteit een minder ambitieus actieplan en daarmee een kleiner maatschappelijk effect tot gevolg hebben.

Duurzaamheid
Door het opstellen van de Agenda participatief te doen, zal draagvlak en mede-eigenaarschap ontstaan voor de doelstellingen en aanpak. Hierdoor zal (onder voorwaarde van beleidscapaciteit) de werkgroep duurzaam meewerken aan de uitvoering van de Agenda. Werken aan een inclusieve samenleving en werken aan duurzaamheid wordt vaak met elkaar in verband gebracht. Beiden vereisen integraal denken en handelen. Uit ervaringen in andere gemeenten blijkt dat natuur- en mens inclusief beleid elkaar kunnen versterken. Door gebruik te maken van een inclusieve werkwijze bij de ontwikkeling en uitvoering van de warmtevisie, bijvoorbeeld, kunnen ook inwoners die minder gemakkelijk te bereiken zijn, bijdragen aan een duurzame toekomst.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester